

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม
เชิงเหตุผล (๑)

ครูผู้สอน ครูอนุชา อินทร์พ่วง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

สระนำรู้ คู่ควรสำนวนไทย

๕ การตั้งคำถามและตอบคำถาม

เชิงเหตุผล (๑)

ภาพนี้คือภาพอะไร

ภาพป่าและถนนในป่า

ทำไมจึงมีต้นไม้มากมายสองข้างถนน

เพราะคนรักษาต้นไม้ ไม่ตัดทำลาย

เพราะคนปลูกต้นไม้

เราปลูกต้นไม้เพื่ออะไร

เพื่อสร้างความชุ่มชื้น
และช่วยป้องกันสภาวะโลกร้อน

ดูภาพนี้แล้วรู้สึกอย่างไร

สบายตา สบายใจ และอื่น ๆ

๗ ตัว

ในภาพมีช้างกี่ตัว

นักเรียนคิดว่าฝูงช้างมาทำอะไร

มากินน้ำที่หนองน้ำ
และอื่น ๆ

ภาพนี้เป็นช้างไทยหรือไม่ เพราะอะไร

ไม่ใช่ช้างไทย

เพราะหูมันใหญ่กว่าช้างไทย

ดูภาพนี้แล้วรู้สึกอย่างไร

ความรักในฝูงสัตว์

ความอุดมสมบูรณ์ของป่า

เราควรให้ความเมตตาต่อสัตว์

ในภาพมีใครบ้าง

เด็กชาย เด็กหญิง

หลายคน

คนในภาพกำลังทำอะไร

ก่อเจดีย์ทราย
และเล่นสาดน้ำ

นักเรียนคิดว่าภาพนี้เกิดขึ้นที่ไหน

ที่ลานวัด

หรือลานกิจกรรมในชุมชน

ทำไมต้องก่อเจดีย์ทราย

เพราะประเพณีการก่อเจดีย์ทรายเป็นความเชื่อ
ว่า เมื่อเราเข้าวัดทำบุญ หรือประกอบกิจกรรมต่าง ๆ
ในวัด หลังจากออกจากวัดจะมีเศษหินเศษดินติด
รองเท้าออกมาด้วย การก่อเจดีย์ทรายถวายวัดจึง
เปรียบเสมือนเรานำเศษดินทรายมาคืนวัดในรูปเจดีย์
และเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา

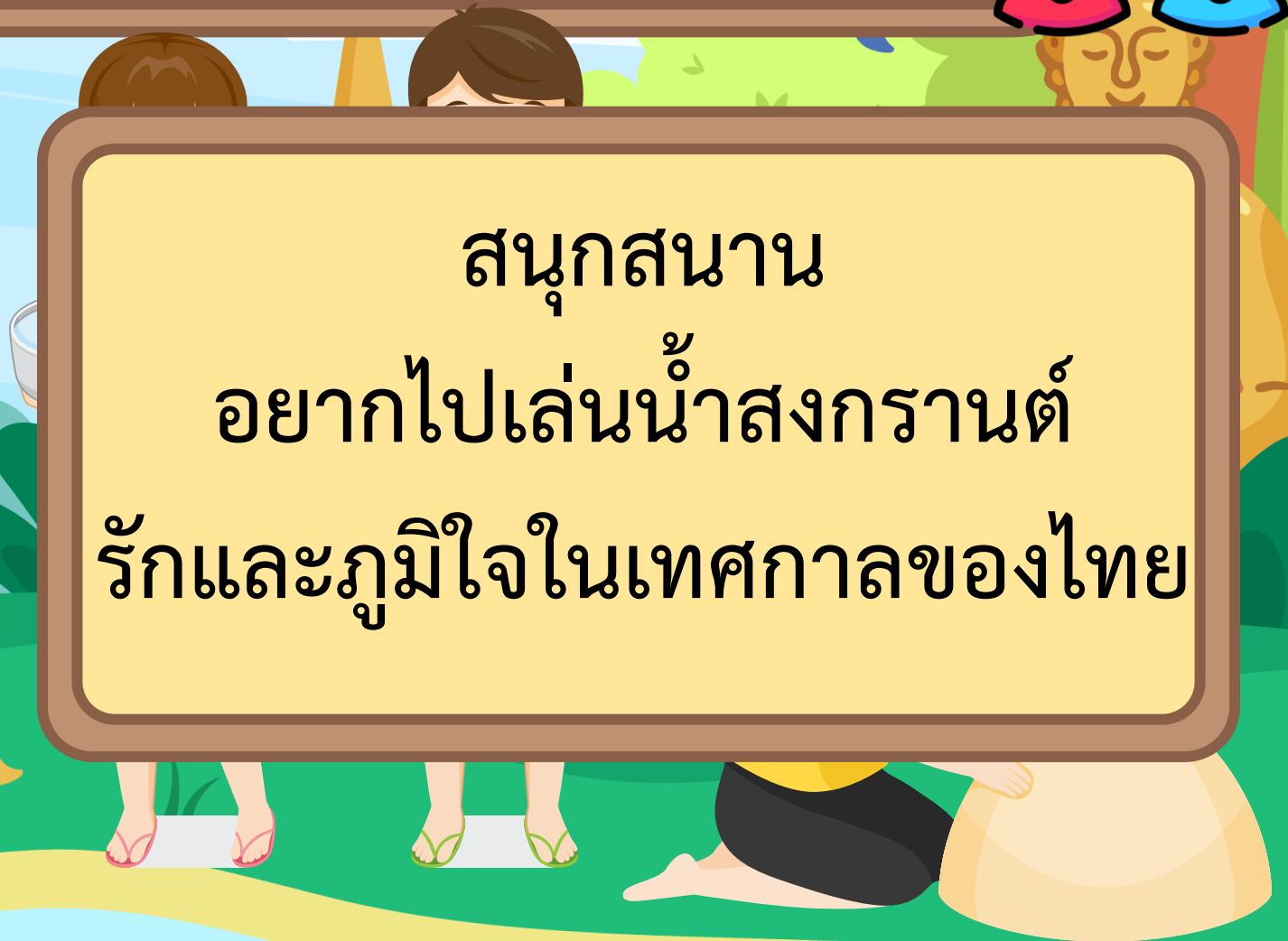
ดูภาพนี้แล้วรู้สึกอย่างไร

สนุกสนาน

อยากไปเล่นน้ำสงกรานต์

รักและภูมิใจในเทศกาลของไทย

การอ่านภาพและตั้งคำถามจากภาพจะช่วยให้เราเข้าใจ
และเห็นส่วนสำคัญของภาพ
เป็นทักษะเบื้องต้นในการจับประเด็นสำคัญจากภาพ
ในชีวิตจริงเราอ่านทั้งภาพและอ่านเรื่อง
ความสามารถในการตั้งคำถามและตอบคำถามจากภาพ
จึงเป็นทักษะพื้นฐานของการจับใจความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑) บอกความหมายของการตั้งคำถาม

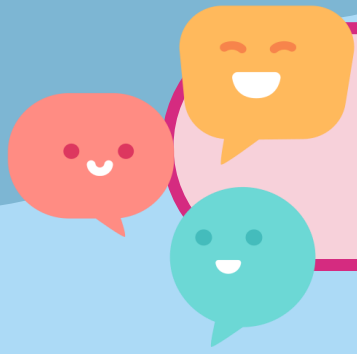
และตอบคำถามเชิงเหตุผลได้

๒) ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลได้

๓) มีมารยาทในการอ่าน

๔) มีนิสัยรักการอ่าน

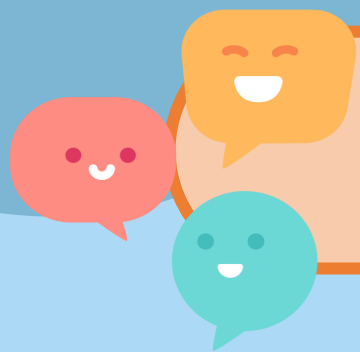

การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

การตั้งคำถาม เป็นการแสวงหาความรู้
ที่มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่พัฒนา
ทักษะการคิด การตีความ การไตร่ตรอง
การถ่ายทอดความคิด สามารถนำไปสู่
การเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้

หลักการตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล

๑. ก่อนที่จะมีการตั้งคำถาม ควรตั้งใจอ่านทำความเข้าใจกับเรื่องนั้น ๆ
๒. มีการจดบันทึกระหว่างการอ่าน ในเรื่องที่น่าสนใจหรือมีข้อสงสัย

๓. จับใจความหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่อ่าน
ให้ได้

๔. ตั้งคำถามที่ชัดเจนตรงประเด็น ไม่กำกวม
เหมาะสม ถูกกาลเทศะ

ตัวละครในนิทานมีใครบ้าง
หรือเรื่องนี้เกี่ยวกับอะไร

มีกี่เหตุการณ์

แต่ละเหตุการณ์ “ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร”

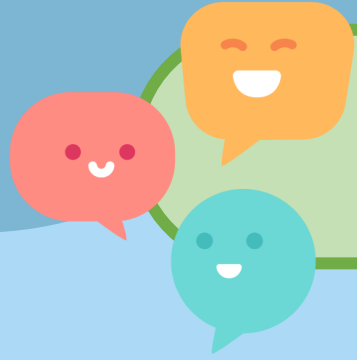
ผลสุดท้ายเรื่องจบอย่างไร

ทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

๕. เขียนคำถามและคำตอบโดยใช้ภาษาที่สุภาพ
เข้าใจง่าย และใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์หรืออคติ
๖. มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักคิดหลายแง่มุม
เพื่อจะได้คำถามที่หลากหลาย
๗. ตอบคำถามด้วยความเป็นเหตุและเป็นผล

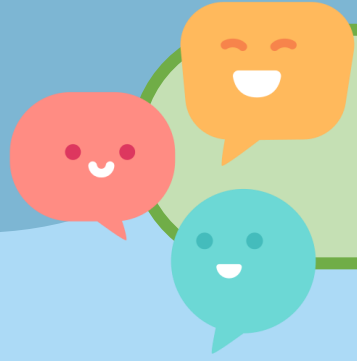
คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

๑. ทำไม

คำถาม ทำไมหมาป่าไปหานกกระสา

คำตอบ เพราะหมาป่ากินอาหารอย่าง
ตะกละตะกลามจนก้างติดคอ

คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

๒. อะไร

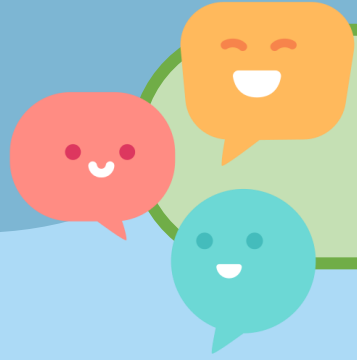
คำถาม

หมาป่ามีความต้องการอะไร
จึงขอร้องให้นักกระสาช่วย

คำตอบ

เพราะก้างติดคอของหมาป่า จึงขอร้อง
ให้นักกระสาใช้จะงอยปากคีบก้างออกจากคอ

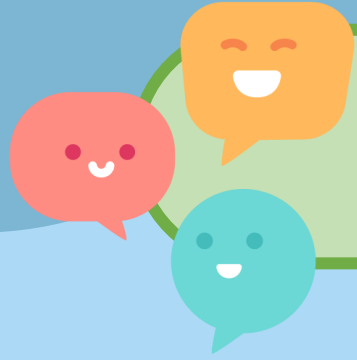
คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

๓. เพราะเหตุใด

คำถาม เพราะเหตุใด นกกระสาจึงยอมช่วยหมาป่า

คำตอบ เพราะนกกระสาอยากได้ของรางวัล

คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

๔. อย่างไร

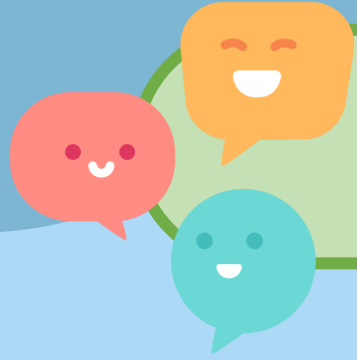
คำถาม

ผลสุดท้ายของเรื่องนี้เป็นอย่างไร

คำตอบ

นกกระสาไม่ได้รางวัล เพราะหมาป่าบอกว่า
เป็นบุญแค่ไหนแล้วที่มันไม่จับคอนกกระสา

คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

คำถาม

๑. ทำไม

๒. อะไร

๓. เพราะเหตุใด

๔. อย่างไร

คำตอบ

เพราะ...

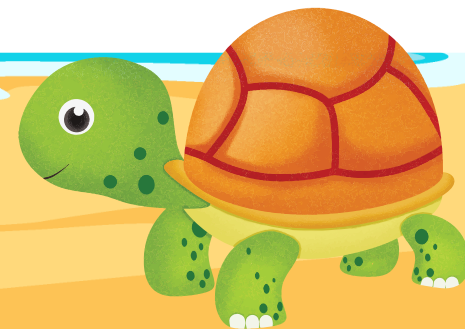
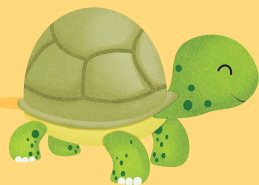

นิทาน เรื่อง

ทำไมเต่าจึงมีกระดอง

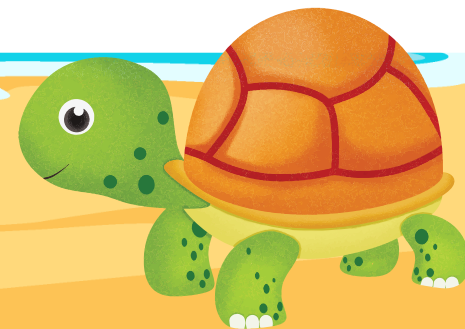
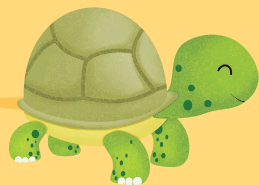

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สมัยที่สัตว์ยังพูดภาษา
มนุษย์ได้ เต่าตัวหนึ่งอาศัยอยู่ในหนองน้ำใหญ่ในป่า
แห่งหนึ่งที่อุดมสมบูรณ์ นกต่าง ๆ จึงมาหากินบริเวณนี้
มากมาย เต่าเห็นนกบินมากินปลาในหนองน้ำทุกวัน

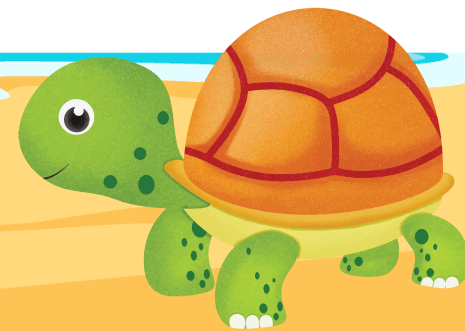
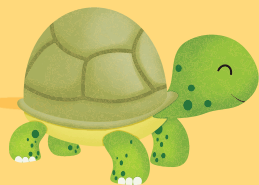

มันอยากจะทำบินได้ จึงพูดกับนกกว่า “สัตว์ดีจะทำเพื่อนก
สบายดีหรือเปล่า”

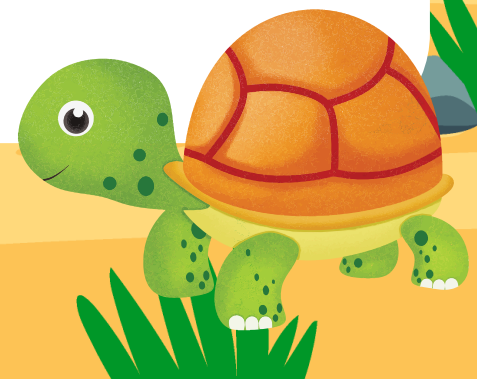
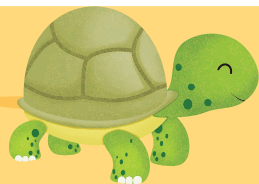
เพื่อนกตอบว่า “ดีจะทำ แถวนี้อมีปลาชุกชุม” แต่ทำจึงบ่นว่า
“ใช่ ที่หนองน้ำนี้อุดมสมบูรณ์ แต่ฉันไม่มีความสุขเลย”

เพื่อนกซักถามเต่าว่าทำไมจึงไม่มีความสุข เต่าจึงเล่า
ถึงความทุกข์ใจของมันที่อยากบินได้เหมือนนก เพื่อนก
หัวเราะด้วยความขบขันแล้วพูดว่า “มีที่ไหนกันที่เต่าจะ
บินได้”

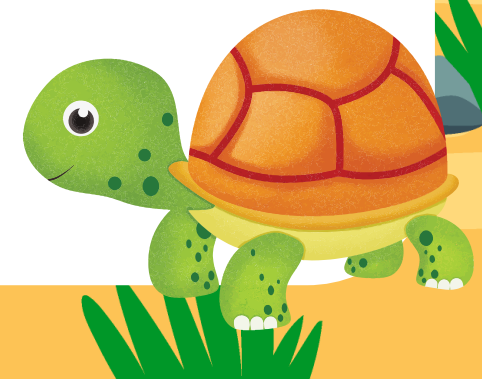

เต่าก็บอกว่าเป็นความอยากบินได้ จะได้บินไปชม
สวรรค์ และขอร้องให้นักช่วยโดยสัญญาว่าจะหาปลา
มาให้กินเป็นการตอบแทน แล้วเต่าก็คลานตัวมเตี้ยมลง
ในน้ำไปจับปลามาให้กิน พ่อกินปลาอย่างเอร็ดอร่อย
แล้วก็บินจากไป โดยไม่ช่วยเหลือเต่าเลย

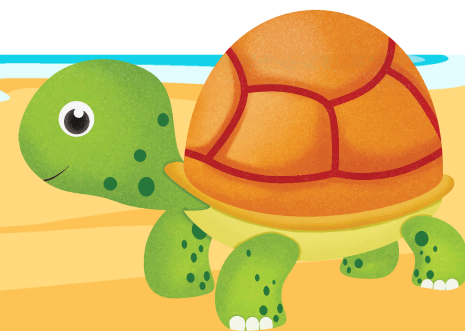
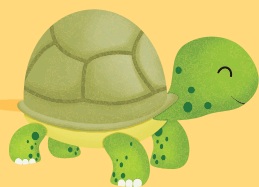

อยู่มาวันหนึ่งมีนกกระสาตัวหนึ่งบินมาที่หนองน้ำ
เต่าเห็นนกกระสาก็เดินเข้ามาพูดว่า “เจ้ามาทำอะไร
ที่นี่”

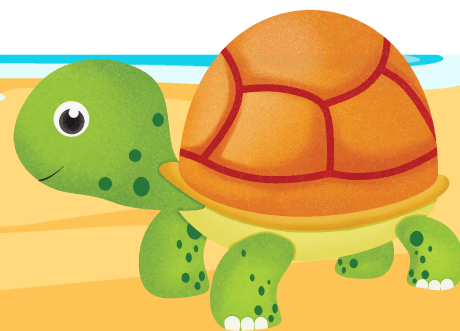
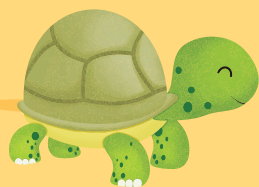
นกกระสาบอกว่ามันมาจับปลากินเป็นอาหาร
แต่เต่าไม่ให้นกกระสาจับปลา เพราะมันเป็นใหญ่และ
เป็นผู้คุมหนองน้ำ

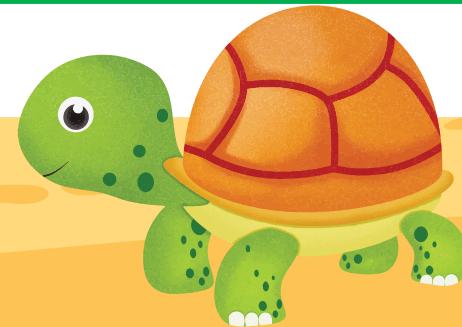
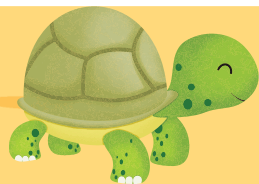
นกกระสาหลงเชื่อจึงอ่อนวอนและบอกว่าถ้าได้กิน
ปลาเต่าต้องการอะไรก็จะทำตาม เต่ารีบบอกว่า
“ฉันอยากบินได้จะได้ไปเที่ยวบนท้องฟ้า เจ้าพาฉันไป
ได้ไหม”

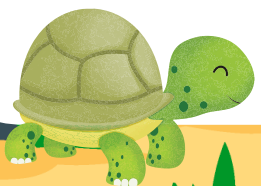
นกกระสาจึงให้เต่าใช้ปากคาบขามันจะได้พาบิน
ไปเที่ยว แต่มีข้อแม้ว่าห้ามอ้าปากพูด เต่ารับปากว่าจะ
ไม่พูดแล้วก็คาบขานกกระสา นกกระสาบินพาเต่าขึ้นไป
บนท้องฟ้า ผ่านภูเขา ต้นไม้ และดอกไม้สวยงาม

จนนกกระสาถามเต่าว่าสนุกไหม เต่าไม่ยอมพูด
ต่อมาไม่นานเต่ารู้สึกเมื่อยปากมันจึงกัดขานกกระสาเต็ม
แรง นกกระสาเจ็บจึงสลัดขาทำให้เต่าร่วงตกลงพื้นดิน
บังเอิญบริเวณที่ตกเป็นก้อนหิน จึงทำให้กระดูกของเต่า
กระเด็นออกมานอกเนื้อ เต่าร้องด้วยความเจ็บปวด

ตั้งแต่นั้นมาจนบัดนี้ กระดูกของเต่าก็ยังคงอยู่นอกเนื้อ
ที่เราเรียกว่า “กระดูก” นั้นเอง

ใบงานที่ ๑ เรื่อง
การตั้งคำถามและ
ตอบคำถามเชิงเหตุผล
นิทานเรื่อง
ทำไมเต่าจึงมีกระดอง

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล นิทานเรื่องทำไมเต่าจึงมีกระดอง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง สระน่ารู้ คู่ควรสำนวนไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล (๑)
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากการอ่านนิทาน
เรื่อง ทำไมเต่าจึงมีกระดอง

๑. คำถาม

.....

คำตอบ

.....

๒. คำถาม

.....

คำตอบ

.....

๓. คำถาม

.....

คำตอบ

.....

๔. คำถาม

.....

คำตอบ

.....

๕. คำถาม

.....

คำตอบ

.....

ชื่อ สกุล ชั้น เลขที่

๑. คำถาม เพราะเหตุใด เต่าจึงอาศัยอยู่ในหนองน้ำใหญ่

คำตอบ เพราะมีความอุดมสมบูรณ์

๒. คำถาม ทำไม เต่าจึงรู้สึกไม่มีความสุข

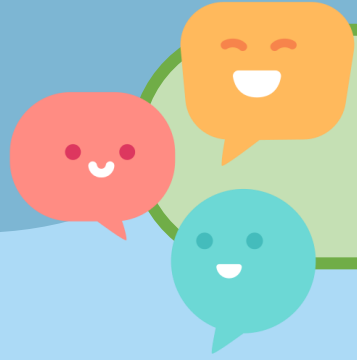
คำตอบ เพราะเต่าอยากบินได้เหมือนนก
เพื่อไปชมสวรรค์

บทบาทครู

๑. ครูอธิบายนักเรียนเพิ่มเติม หากนักเรียนสอบถาม
๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล นิทานเรื่อง ทำไมเต่าจึงมีกระดูก

บทบาทนักเรียน

๑. เมื่อนักเรียนสงสัยหรือไม่เข้าใจให้สอบถามคุณครู ด้วยถ้อยคำที่สุภาพ
๒. นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผล นิทานเรื่อง ทำไมเต่าจึงมีกระดูก
๓. ตั้งใจทำงาน ไม่ส่งเสียงดัง ไม่รบกวนสมาธิผู้อื่น และมีมารยาทในการเขียน

คำสำคัญที่นำมาใช้ในการถาม/ตอบเชิงเหตุผล

คำถาม

๑. ทำไม

๒. อะไร

๓. เพราะเหตุใด

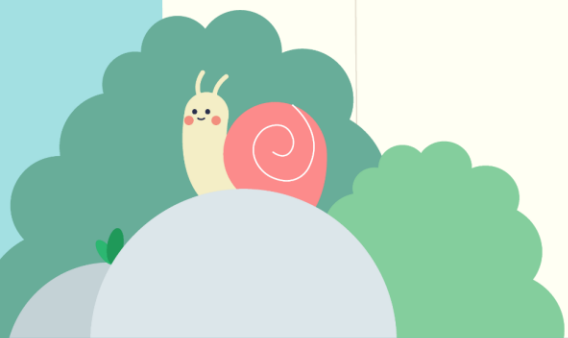
๔. อย่างไร

คำตอบ

เพราะ...

ตรวจสอบความก้าวหน้า ในการทำงาน

สิ่งที่ต้องเตรียมในชั่วโมงต่อไป

๑. บทอ่าน เรื่อง ทำไมค้างคาวจึงห้อยหัว

๒. บทอ่าน เรื่อง ทำไมกระต่ายหางสั้น

และจระเข้ไม่มีลิ้น

๓. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การตั้งคำถามและตอบคำถาม

เชิงเหตุผล นิทานเรื่อง ทำไมค้างคาวจึงห้อยหัว

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง การตั้งคำถาม

และตอบคำถามเชิงเหตุผล (๒)

สแกนเพื่อพูดคุย
กับครูกันได้เลยที่นี่

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

